

b

**Center for Ældre og Innovation
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen**

Notat

Orientering om klippekortsordningen

Sundheds- og Omsorgsudvalget har på møde den 31. marts 2022 bedt om at blive orienteret om klippekortsordningen. Orienteringen omfatter både klippekortsordningen for borgere, der modtager hjemmepleje, og borgere, der bor i plejebolig.

Om klippekortet

Med klippekortet får borgerne 1 klip (½ time) ugentligt til ekstra valgfri støtte ud over den "almindelige" hjælp. Formålet med klippekortet er at give borgerne mulighed for mere direkte medbestemmelse og indflydelse på eget hverdagsliv. Klippekortet giver den enkelte borger mulighed for individuel tid med en medarbejder, tid som borgeren selv bestemmer, hvordan skal anvendes. Borgerne kan gøre ting, som de normalt ikke har mulighed for – det kan være alt fra hjælp til at modtage gæster i hjemmet, til hjælp til en tur i Tivoli.

Klippekortet gives til de borgere i hjemmeplejen, der har størst behov for støtte eller har et begrænset netværk, og til alle borgere på plejehjem. Målgruppen for klippekort i hjemmeplejen er borgere, der er bevilget meget personlig støtte og pleje i hverdagen, samt borgere, der er bevilget mindre personlig støtte og pleje i hverdagen og samtidig har et begrænset netværk. 1.304 hjemmeboende borgere benyttede klippekortsordningen i løbet af 2021. Målgruppen for klippekort på plejehjem er alle borgere, som bor i plejebolig, i alt ca. 3.481 borgere.

I 2022 er der afsat 28,8 mio. kr. til klippekort på plejehjem. Det enkelte plejehjem får penge til klippekort på deres budget med udgangspunkt i antal pladser. Det tilførte budget til klippekort til borgere, der får hjemmepleje, er på 11,85 mio. kr. i 2022.

Hvordan kan borgeren bruge klippekortet?

Klippekortsordningen er tilrettelagt, så den giver mest mulig fleksibilitet og valgfrihed til den enkelte borger.

- Hver borger får en halv times ekstra valgfri støtte om ugen. Borgeren vælger, hvad klippekortet skal bruges til.
- Klippekortet kan bruges alle hverdage frem til kl. 22.00 – og på plejehjemmene desuden i weekenderne – efter aftale med medarbejderen.

8. august 2022

Sagsnummer
2022-0161365

Dokumentnummer
2022-0161365-6

Center for Ældre og
Innovation
Afdeling for Omsorg
Borups Allé 41
2200 København N

EAN-nummer
5798009290403

- Borgeren kan vælge at bruge klippekortet til en halv times støtte en gang om ugen, eller spare op og bruge klippekortstiden til længere aktiviteter.
- Borgeren kan også vælge sammen med en anden at bruge deres klip samtidig, så de på den måde kan få støtte til aktiviteter i fællesskab.

Hvad bruger borgerne klippekortet til?

Siden klippekortets indførelse i hjemmeplejen i 2014 og på plejehjemmene i 2015 i Københavns Kommune, har forvaltningen løbende fulgt op på brugen af ordningen i evalueringer og erfaringsopsamlinger. Nedenfor beskrives de mange forskellige aktiviteter, som borgerne vælger at bruge klippekortet til.

Borgere der får klippekort i hjemmeplejen

Evaluering af klippekort i hjemmeplejen viser, at de fleste borgere, som får klippekort i hjemmeplejen, vælger at bruge klippekortet til aktiviteter, hvor der er vægt på det sociale, enten i eller uden for borgerens hjem. En fjerdedel af borgerne vælger at prioritere tiden, så der både er tid til at være i hjemmet sammen med medarbejderne, og ind imellem gøre noget sammen på en tur uden for hjemmet.

Blandt de aktiviteter, som foregår i borgernes hjem, er oftest nævnt hyggesnak eller hyggeligt samvær over en kop kaffe. Nogle borgere ønsker at få læst op, høre musik sammen, spille spil, ordne julepynt eller lave mad og eventuelt spise sammen.

I cirka en tredjedel af beskrivelserne er der tale om, at det sociale samvær udspiller sig samtidig med, at medarbejderne hjælper med forskellige slags praktiske gøremål. Det gælder bl.a. oprydning i køkkenskabe eller borgerens tøjskab, læse post op, hjælp med IT, småreparationer af tøj eller ordne potteplanter.

Blandt de aktiviteter, der foregår uden for borgerens hjem, er det ofte ligeledes med vægt på det sociale samtidig med, at borgerne kommer ud og får set ønskede steder eller får ordnet forskellige ærinder. Det kan være en gåtur, eller ud og handle i indkøbscenter eller i specialbutikker. Der er desuden borgere, som har ønsket at blive ledsaget til hospital, på gåtur ved stranden, i Tivoli, i kirke eller på cafe.

Borgere på plejehjem

Erfaringsopsamlinger vedr. klippekort på plejehjem viser, at der er en stor variation og kreativitet i, hvilke typer af aktiviteter borgerne vælger at bruge deres klip til.

De mest populære aktiviteter er sociale aktiviteter i borgerens bolig, en tur i det fri, kulturelle aktiviteter som teater, museum, biograf, koncerter

og seværdigheder, indkøb og shopping, ud at spise, praktiske opgaver som sortering af tøj, frisør, manicure, massage og wellness samt ekstra personlig pleje og omsorg.

Andre aktiviteter, som borgerne på plejehjem bruger klippekortet til, omfatter f.eks. ølklub, ølbrygning, cafebesøg, cykelture, tur på Bakken og i Tivoli, besøg på strande og havne, samle en ny kommode, deltagelse i fester hos pårørende, dans, QiQong, billard, pudsning af sølvtøj og besøg i synagogen.

Erfaringsopsamlingerne vedr. klippekort på plejehjem viser desuden, at klippekortet har været anvendt til aktiviteter og samvær, der ellers ikke havde været muligt uden klippekortet. Som eksempel herpå nævnes, at klippekortet giver mulighed for ekstra en-til-en samvær og samtaler mellem borgere og medarbejdere, hvilket især gavner de svageste borgere. Derudover giver klippekortet mulighed for at tilbyde borgerne flere af de aktiviteter, som allerede tilbydes på plejehjemmene i forvejen samt helt nye aktiviteter som f.eks. koncerter, Bogforum, ledsage borgere til familiefester og andre sammenkomster uden for plejehjemmet – dvs. aktiviteter, som understøtter borgernes sociale relationer, deltagelse i fællesskaber, og det at være en del af samfundet.

Borgernes kendskab til klippekortet

I forvaltningens årlige brugertilfredshedsundersøgelser (BRUS) for henholdsvis hjemmeplejen og plejehjemmene følger forvaltningen op på borgernes tilfredshed med klippekortsordningen.

I BRUS 2021 for henholdsvis hjemmeplejen og for plejehjemmene bliver borgerne spurgt til deres kendskab til klippekortet. På spørgsmålet: *“Ved du, at du har en halv times hjælp om ugen, som du selv kan bestemme over i samarbejde med medarbejderne?”* svarer 85 % af borgerne i hjemmeplejen ja, mens andelen af borgere på plejehjemmene, der svarer ja på spørgsmålet, er 50 %.

En del borgere på plejehjemmene og i hjemmeplejen har på grund af kognitive vanskeligheder eller anden svækkelse svært ved at huske, at de har klippekortet, og at de har deltaget i klippekortsaktiviteter, hvilket også afspejler sig i BRUS resultaterne, særligt BRUS for plejehjemmene. Dertil kommer, at klippekortet har været i drift i hjemmeplejen siden 2014 og på plejehjemmene siden 2015, og derfor er blevet en del af hverdagen for både borgere og medarbejdere. Det betyder, at medarbejderne på nogle enheder ikke længere er så opmærksomme på at italesætte indsatsen som “klippekort”, som de var, da indsatsen blev implementeret. For at understøtte kendskabet til klippekortsordningen, har borgere på plejehjemmene og i hjemmeplejen fået udleveret en inspirationspjece om klippekortet. De pårørende til borgere på plejehjem

har fået udleveret en pjece med gode råd til, hvordan de kan støtte deres mor, far, søster, bror eller ven i at bruge klippekortet. Derudover har alle borgere på plejehjem og borgere, der får klippekort i hjemmeplejen og har kognitive vanskeligheder fået et trykt klippekort. Klippekortet giver borgeren et overblik over planlagte og gennemførte klippekortsaktiviteter, og virker dermed hukommelsesunderstøttende for borgere med kognitive vanskeligheder. I bilag 1 er samlet de to slags klippekort og de to pjecer.

Borgernes syn på klippekortet

I BRUS 2021 for henholdsvis hjemmeplejen og for plejehjemmene bliver borgerne spurgt til deres syn på klippekortet. På spørgsmålet: *"Er du tilfreds med den ekstra tid, du selv kan bestemme over?"* ligger scoren på plejehjemmene på 3,6 på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er den mest positive score. I hjemmeplejen ligger scoren på 4.

Andel anvendte klip

For at forebygge COVID-19 relateret ensomhed blev det i forbindelse med aftalen om Overførselssagen besluttet at udvide klippekort for hjemmeplejemodtagere i perioden maj-dec. 2021, så hver borger fik fordoblet sin klippekortstid. I 2021 blev der bevilget i alt 60.808 klip, hvoraf 71% blev anvendt. I 2020 blev der bevilget i alt 32.077 klip, hvoraf 88% blev anvendt. Anvendelsesgraden på 71% i 2021 afspejler, at det pga. COVID-19 ikke har været muligt for hjemmeplejen at levere alle de ekstra klip, og at nogle borgere har fravalgt klippekort i perioder pga. bekymring for at blive smittet med COVID-19. Andel anvendte klip er igen (2022) på samme niveau som før klippekortstiden blev fordoblet.

Alle borgere på plejehjem bevilges som udgangspunkt klippekort i Cura (elektronisk omsorgssystem) ved indflytning. I tråd med tillidsdagsordnen er der ikke et krav om dokumentation af brugen af klippene i Cura, hvorfor der ikke findes data på antal anvendte klip på plejehjemmene i 2021. Det er forvaltningens vurdering, at hovedparten af borgerne benytter klippekortsordningen, men at der også er nogle få borgere, som fravælger klippekortsordningen, fordi de ikke synes, de har behov for den.

Fakta om klippekortets indførelse

Klippekortsordningen blev udviklet i Københavns Kommune, og er siden dens indførelse blevet gradvist udvidet:

Klippekort for borgere der får hjemmepleje

- I 2014 blev klippekortet indført for de borgere i hjemmeplejen, som har mest behov for støtte.

- I 2015 blev ordningens målgruppe udvidet til også at omfatte borgere med moderate begrænsninger, der samtidig har et meget begrænset netværk.
- I 2016 blev ordningen igen udvidet til også at omfatte borgere, der har lette begrænsninger og som samtidigt har et begrænset netværk, og det blev muligt for borgerne at benytte klippekortet om aftenen.
- Med aftalen om Københavns Kommunes overførselssag 2020/21 blev klippekortstiden fordoblet fra ½ time til 1 time pr. klip i perioden maj til december 2021.

Klippekort for borgere i plejebolig

- I 2015 blev klippekortet indført på de almindelige plejehjem med 1 klip hver 14. dag.
- I 2016 blev klippekortet ligeledes indført på demenscentrene.
- Fra 1. april 2017 udvidede Københavns Kommune ordningen fra 1 klip hver 14. dag til 1 klip ugentligt med midler fra Klippe kortspuljen (finanslov 2017). Med Klippe kortspuljen blev klippekort på plejehjem desuden gjort til en national ordning, med inspiration fra Københavns Kommune.

Bilag

1. Klippe kort og pjecer om klippekortsordningen

**Ekstra tid
til dig**

**- sådan bruger du
klippekortet**

Hvad er klippekortet?

Med Københavns Kommunes klippekort får du en halv times ekstra støtte om ugen.

Det er helt op til dig, hvad tiden skal bruges til. I denne pjece finder du inspiration til, hvordan du kan bruge den ekstra tid.

Få støtte til at læse bøger

Tag en tur på café eller restaurant

Hvordan kan du bruge klippekortet?

Du kan bruge klippekortet til en halv times ekstra støtte én gang om ugen, eller du kan spare op og bruge klippekortstiden til længerevarende aktiviteter. Der er med andre ord mulighed for fleksibilitet alt afhængig af dine ønsker. Du kan højst spare op til tre timers samlet støtte hver sjette uge. Du kan også vælge at bruge dine klip sammen med andre, der også har klippekort, så I kan få støtte til fælles aktiviteter.

Hvornår kan du bruge klippekortet?

Er du hjemmeboende, og har du klippekort, kan du bruge klippekortet alle hverdage frem til kl. 22.00 efter aftale med din nærmeste hjælper.

Bor du på et plejehjem, kan du bruge klippekortet alle hverdage og weekender frem til kl. 22.00 efter aftale med din kontaktperson.

Hvad kan du bruge klippekortet til?

Det er dig, der vælger, hvad klippekortet skal bruges til. Det kan være alt fra ekstra rengøring i dit hjem til støtte til at komme i Tivoli.

Hvad skal du være opmærksom på?

Vær opmærksom på:

Hvis der indgår entréudgifter eller udgifter til mad, skal du kun betale for dig selv. Kommunen betaler medarbejdernes eventuelle udgifter.

Hvis du i forbindelse med brug af klippekortet, har behov for særlig hjælp til transport, skal Movias kørselsordning benyttes. Spørg din kontaktperson eller nærmeste hjælper, som kan fortælle mere.

Fakta om klippekortsordningen

- Du får 30 minutters ekstra støtte pr. uge.
- Det er muligt at spare dine klip op. Dog højst op til tre timers samlet støtte hver sjette uge.
- Klip kan slås sammen med andre borgers klip, så der er mulighed for at lave aktiviteter i fællesskab.
- Bor du på plejehjem, kan klippekortet benyttes både i hverdage og weekender frem til kl. 22.00 efter aftale med plejepersonalet.
- Bor du i egen bolig og får hjemmepleje, kan klippekortet benyttes i hverdage frem til kl. 22.00 efter aftale med din hjælper.
- Ved udgifter til entré eller lignende skal du kun betale for dig selv.
- Klip skal planlægges sammen med plejehjemmet/ din hjælper.

Gå en tur i Københavns parker

Tag på tur til Den Blå Planet

Hjælp til daglige systemer

Det kan klippekortet også bruges til

- Hjælp til at modtage gæster
- Kaffe og snak om stort og småt
- Lægge kabale, spille kort eller andre spil
- Pynte op til jul
- Høre musik og se på billeder i fotoalbum
- Bad med massage, opsætning af hår og manicure
- Oprydning i skuffer og skabe
- Lære at bruge computer
- Småreparationer
- Besøge familie og venner
- Tivoli-tur
- Indkøb og shopping
- Udstillinger og seværdigheder
- Gåture og cykelture i duo-cykel
- Besøge steder fra gamle dage
- Besøge de københavnske parker eller kirkegården
- Tur til posthus eller bank
- Frisør

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Maj 2021

Klippekort

1	Hvornår	Hvad	Med hvem
2	Hvornår	Hvad	Med hvem
3	Hvornår	Hvad	Med hvem
4	Hvornår	Hvad	Med hvem
5	Hvornår	Hvad	Med hvem
6	Hvornår	Hvad	Med hvem
7	Hvornår	Hvad	Med hvem
8	Hvornår	Hvad	Med hvem
9	Hvornår	Hvad	Med hvem
10	Hvornår	Hvad	Med hvem
11	Hvornår	Hvad	Med hvem
12	Hvornår	Hvad	Med hvem

Tilhører

Bolignr

Dato

Praktisk information

Klippekortet er en ordning, der giver tid til, at du kan få ekstra hjælp og støtte i hverdagen. Du kan skrive dine kommende aftaler på forsiden af klippekortet. På den måde kan du se, hvilke aktiviteter du har lavet, og hvad du skal i den nærmeste tid. Du kan også se, hvor mange klip du har brugt. Du kan eventuelt få hjælp til at skrive aktiviteterne ned.

Hvem får tilbudt klippekortet?

Beboere på plejehjem i Københavns Kommune får tilbudt klippekortet.

Hvordan kan du bruge klippekortet?

Du kan bruge klippekortet til en halv times støtte én gang om ugen, eller du kan spare op og bruge klippekortstiden til længere aktiviteter. Du kan dog højst spare op til tre timers samlet støtte hver sjette uge. Du kan bruge dine klip på hverdage og i weekender frem til kl. 22, efter aftale med personalet.

Hvad kan du bruge klippekortet til?

Det er dig, der vælger, hvad klippekortet skal bruges til. Afhængig af hvad du ønsker, kan det både være samvær eller praktisk hjælp. Det vigtige er, at du bestemmer. Klippekortet giver dig mulighed for at gøre noget andet, end det du plejer. Aktiviteten skal blot kunne nås inden for den aftalte tid.

Hvad skal du være opmærksom på?

Ønsker du hjælp til aktiviteter uden for huset, fx. op og ned ad trapper, så kan du bruge kørselsordningen fra Movia. Her må medarbejderen fra dit plejehjem ikke hjælpe. Spørg din kontaktperson, som kan fortælle mere.

Hvad koster det?

Klippekortet og tiden med medarbejderen koster ikke noget. Indgår udgifter til entré og mad i aktiviteten, skal du kun betale for dig selv.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Maj 2021

Klippekort

1	Hvornår	Hvad	Med hvem
2	Hvornår	Hvad	Med hvem
3	Hvornår	Hvad	Med hvem
4	Hvornår	Hvad	Med hvem
5	Hvornår	Hvad	Med hvem
6	Hvornår	Hvad	Med hvem
7	Hvornår	Hvad	Med hvem
8	Hvornår	Hvad	Med hvem
9	Hvornår	Hvad	Med hvem
10	Hvornår	Hvad	Med hvem
11	Hvornår	Hvad	Med hvem
12	Hvornår	Hvad	Med hvem
	Tilhører		Dato

Praktisk information

Klippekortet er en ordning, der giver tid til, at du kan få ekstra hjælp og støtte i hverdagen. Du kan skrive dine kommende aftaler på forsiden af klippekortet. På den måde kan du se, hvilke aktiviteter du har lavet, og hvad du skal i den nærmeste tid. Du kan også se, hvor mange klip du har brugt. Du kan eventuelt få hjælp til at skrive aktiviteterne ned.

Hvem får tilbudt klippekortet?

Klippekortet tilbydes dig, som har brug for støtte til personlig pleje i hverdagen, og som samtidigt har indkøbsordning eller tøjvaskordning, eller har et meget begrænset netværk. Med klippekortet får du en halv times ekstra valgfri hjælp om ugen.

Hvordan kan du bruge klippekortet?

Du kan bruge klippekortet til en halv times støtte én gang om ugen, eller du kan spare op og bruge klippekortstiden til længere aktiviteter. Du kan dog højst spare op til tre timers samlet støtte hver sjette uge. Du kan bruge dine klip på hverdage frem til kl. 22, efter aftale med din nærmeste hjælper.

Hvad kan du bruge klippekortet til?

Det er dig, der vælger, hvad klippekortet skal bruges til. Afhængig af hvad du ønsker, kan det både være samvær eller praktisk hjælp. Det vigtige er, at du bestemmer. Klippekortet giver dig mulighed for at gøre noget andet, end det du plejer. Aktiviteten skal blot kunne nås inden for den aftalte tid.

Hvad skal du være opmærksom på?

Ønsker du hjælp til aktiviteter uden for huset, kan du bruge kørselsordningen fra Movia. Spørg din hjælper, som kan fortælle mere. Du kan ikke bruge klippekortet til håndværksmæssige opgaver eller havearbejde.

Hvad koster det?

Klippekortet og tiden med din hjælper koster ikke noget. Indgår udgifter til entré og mad i aktiviteten, skal du kun betale for dig selv.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Maj 2021

Klippekortet

- sådan kan du hjælpe
som pårørende

Hvad er klippekortet?

Klippekortet er en ordning, der gives personligt til beboere på plejehjem i Københavns Kommune. Med klippekortet får alle beboere en halv times ekstra valgfri støtte om ugen.

Klippekortet giver beboerne mulighed for individuel tid, som de selv bestemmer, hvordan skal bruges. De får mere direkte medbestemmelse og indflydelse på eget liv.

Dejligt at se, at der er mange mennesker, der kommer til kunstmuseet og ser på kunsten. Det er godt at se, at der er mange mennesker, der kommer til kunstmuseet og ser på kunsten. Det er godt at se, at der er mange mennesker, der kommer til kunstmuseet og ser på kunsten.

Få støtte til at læse bøger

Tag en tur på café eller restaurant

Hvad kan klippekortet bruges til?

Det er beboeren, der er tildelt klippekortet, som bestemmer, hvad tiden skal bruges til. Og der er mange forskellige muligheder, I sammen kan tale om. Beboeren kan både vælge oplevelser på og uden for plejehjemmet, og erfaringen viser, at klippene bliver brugt meget forskelligt. Både til sociale aktiviteter som gåture, cafebesøg, koncerter, besøg hos familie og venner, men også til højtlesning eller at se på billeder i fotoalbums. Nogle vælger også at bruge deres klip til frisør, wellness og manicure.

Sådan kan du støtte

Også de svageste ældre kan have stor glæde af klippekortet. Hvis du er pårørende til en beboer på et plejehjem, er det en god ide, at du taler med beboeren om de mange muligheder, klippekortet giver.

Du kan støtte ved at:

- Minde om, at klippekortsordningen eksisterer
- Tale med beboeren om interesser og ønsker til brug af klippekortet
- Støtte beboeren i at planlægge tiden sammen med plejepersonalet.

Hvis beboeren har hukommelsesbesvær eller har mistet sit sprog, kan du som pårørende være en stor hjælp ved at sætte ord på livshistorie og interesser over for personalet på plejehjemmet.

Det trykte klippekort

Alle beboere har fået udleveret et trykt klippekort, hvorpå aftaler kan skrives. Det trykte klippekort kan dermed give både beboeren og dig som pårørende et overblik over, hvad klippene er blevet brugt til. Hvis beboerens trykte klippekort forsvinder, betyder det ikke noget for beboerens klippekortsordning. I kan få et nyt ved at spørge plejepersonalet.

Fakta om klippekortsordningen

- Hver beboer har 30 minutters valgfri støtte pr. uge.
- Det er muligt at spare sine klip op. Dog højst op til tre timers samlet støtte hver sjette uge.
- Klip kan slås sammen med andre beboere, så der er mulighed for at lave aktiviteter i fællesskab.
- Klippekortet kan benyttes både i hverdage og weekender frem til kl. 22.00 efter aftale med plejepersonalet.
- Movias kørselsordning skal benyttes, hvis beboeren i forbindelse med brug af klippekortet uden for plejehjemmet har behov for særlig hjælp til transport.
- Ved udgifter til entré eller lignende skal beboeren kun betale for sig selv.
- Brug af klip skal planlægges sammen med plejepersonalet.

Gå en tur i Københavns parker

Tag på tur til Den Blå Planet

Det kan klippekortet også bruges til

- Hjælp til at modtage gæster
- Kaffe og snak om stort og småt
- Lægge kabale, spille kort eller andre spil
- Pynte op til jul
- Høre musik og se på billeder i fotoalbum
- Bad med massage, opsætning af hår og manicure
- Oprydning i skuffer og skabe
- Lære at bruge computer
- Småreparationer
- Besøge familie og venner
- Tivoli-tur
- Indkøb og shopping
- Udstillinger og seværdigheder
- Gåture og cykelture i duo-cykel
- Besøge steder fra gamle dage
- Besøge de københavnske parker eller kirkegården
- Tur til posthus eller bank
- Frisør

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Maj 2021